

Překladatel

Léta sedmdesátá

Victor Hugo: Básně

Giacomo Leopardi: Básně

Poezie francouzská nové doby

Dante Alighieri: Božská komedie I, II

Ch. M. Leconte de Lisle: Kain

Léta osmdesátá

Dante Alighieri: Božská komedie III

Victor Hugo: Nové básně

Poezie italská nové doby

Théophile Gautier: Gisela čili Víly

Torquato Tasso: Osvobozený Jeruzalém

Básně Michelangela Buonarrotiho

Edgar Allan Poe: Havran a jiné básně

Giosue Carducci: Výbor básní

Léta devadesátá

Johann Wolfgang Goethe: Faust

Ludovico Ariosto: Zuřivý Roland

Friedrich Schiller: Vilém Tell

Moderní básníci francouzští

Tři knihy vlašské lyriky

Adam Mickiewicz: Tryzna

Giovanni Boccaccio: Dekameron

Moderní básníci angličtí

Edmond Rostand: Cyrano z Bergeracu

Molière: Lakomec

V novém století

Pedro Calderón de la Barca: Výbor dramát

Percy Bysshe Shelley: Odpoutaný Prométheus

Hans Christian Andersen: Pohádky

George Gordon Byron: Manfred

Alfred de Vigny: Osudy

Alexandre Dumas st.: Tři mušketýři

Giosue Carducci: Ódy barbarské

Walt Whitman: Stébla trávy

William Shakespeare: Sonety

**Svůj širák odhazuji v dáli
a s grácií. Tam leží on!
Plášť zvolna spouštím, jenž mne
halí,
a tasím – luzný těla sklon,
elegantně jak seladon!
A hbitě, jako Scaramouche,
dej pozor, tys mi Myrmidon!
Při poslání tě bodnu juž.**

Z překladu Rostandova Cyrana z Bergeracu

*Vrchlický překládá Carducciho
v zámeckém parku ve Veltrusích*

První knihu překladů, *Básně Victora Huga*, uveřejnil Vrchlický ještě před svým básnickým debutem, roku 1874. Na překladech poezie, prózy i dramát, úpravách starších překladů pracoval Vrchlický i nadále. Tato setkání s jinakostí ducha a jazyka rozsahem předčila Vrchlického vlastní dílo a navzdory kritice po řadu let Čechům zprostředkovávala klíčová díla evropské literatury, jako například Dantovu *Božskou komedii* či Goethova *Fausta*. Vrchlického překlady se obracely s novátorským úsilím k moderním románským literaturám: zvláště francouzské, italské, španělské. Rozsáhlé cenné překlady však Vrchlický pořídil i z němčiny a angličtiny.

Vrchlický usiloval o překlad formálně věrný, ne doslovný, ale respektující – básnický – duch originálu. Zohledňoval vlastnosti češtiny a v nejednom případě si potěžkával i její nové, dosud nevyužité výrazové možnosti (básně Maeterlinckovy, tónický ohlas Carducciho aj.). Vrchlického překlady měly vliv na české básnictví od starších májovců až po nastupující symbolisty a dekadenty. Obohatil českou literaturu o řadu nových strofických útvarů.

Ocitli jsme se u hlavního požadavku moderního umění překladatelského. Je to naprosté přilnutí k formě originálu, ano úplné zachování její. Netřeba vnímavému duchu ani hlubšího studia děl básnických a vycítí brzy, že Childe Harold stojí lepou a nádhernou stancí Spenserovou, že hlavní půvab Dantův je v nekonečné velebné tercíně, valící se jak příliv mořský...

Jan Vrchlický

1853
1912